

Όταν η 25^η Μαρτίου μας βοηθάει να ανταμώσουμε παραδόσεις, μύθους και ιστορίες, αφηγήσεις ,γεγονότα και τραγούδια και άλλα ενδιαφέροντα πολλά, του παρελθόντος ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ....

Αναμενόμενα κάθε φορά που πλησιάζει μια εθνική, θρησκευτική, εποχική και οποιαδήποτε άλλη γιορτή που έχει τις ρίζες της στο παρελθόν του τόπου μας, στις παραδόσεις, στη λαογραφία και σε ιστορικές αναφορές «ανοίγει» το μπαουλάκι του χρόνου με αναμνήσεις και όχι μόνο ,και ανασύρονται πληροφορίες και στοιχεία που εμπλουτίζουν ,ευαισθητοποιούν και κινητοποιούν προσεγγίσεις και δράσεις.

Έτσι , αν το δούμε μέσα από αυτό το πρίσμα δίνουμε στο δικό μας ερευνητικό ενδιαφέρον ως παιδαγωγοί αλλά και στα παιδιά μια καλή ευκαιρία να ταξιδέψουμε μέσα στα παλιά και μάλλον... στα πιο-πιο παλιά χρόνια μαζί τους και να βιώσουμε , να αφουγκραστούμε αυτό το ζωογόνο και όμορφο παραδοσιακό κλίμα .

Η εκκίνηση μας για όλο αυτό εξυπηρετείται και προωθείται από τη στιγμή που εντοπίσουμε και διαλέξουμε τα κατάλληλα εργαλεία που θα βοηθήσουν την εξέλιξη των πραγμάτων με τα παιδιά και θα απογειώσουν τη φαντασία τους.

Πρώτο από τα δικά μας εργαλεία ,έκπληξη για την ομάδα των παιδιών αποτέλεσε ένα μεγάλο υφαντό ταγάρι, κάποιας σπουδαίας υφάντρας της γιαγιάς Κατίνας που έζησε εκεί κάπου στα δύσκολα χρόνια του 1821....

Περίτεχνο και πολύχρωμο το ταγάρι φτιαγμένο από μαλλί προβατίνας και πόντο-πόντο υφασμένο στον αργαλειό , χρωματισμένο με φυτικές βαφές που το επιμελήθηκε με υπομονή ,τραγούδι και μεράκι η γιαγιά Κατίνα κέρδισε τις εντυπώσεις αμέσως.

Ήταν το ίδιο που τράβηξε την προσοχή της όταν το κρατούσε ο παππούς πάνω στον γάιδαρο του και πήγαινε στο χωράφι,στη πηγή και στο βουνό να ανταμώσει τους φίλους του τα..... κλεφτόπουλα.

Το περιεχόμενο του ακόμα πιο ενδιαφέρον με....

Φωτογραφίες από το γάμο του παππού Μήτσου (κλεφτόπουλου...) με την όμορφη γιαγιά Κατίνα (χωριατοπούλας....)

Πορταίτα των κουμπάρων και των φίλων τους.

Στιγμιότυπα από το τραπέζι του γάμου με παρουσίαση παραδοσιακών προϊόντων. Παξιμάδια, μέλι, χαμομήλι, ρίγανη φέτα , κρασάκι, σκόρδο για τη σκορδαλιά και άλλα πολλά!

Μαγειρικά σκεύη εκείνης της εποχής.

Χάρτες της Ελλάδας.

Λίγη μόδα εποχής στην ένδυση και στα αξεσουάρ που κρατούσαν , μαντήλια, ταγάρια, φεσάκια , ποδιές, φουστάνελες, γιλεκάκια και μάλλινα αγορίστικα καλσόν....

Κουδούνες από γίδες και προβατίνες για να κουδουνίσουμε και καλέσουμε τους συγχωριανούς μας στο γάμο

Και φυσικά οι καλεσμένοι (όλα τα παιδιά) που είδαν, άκουσαν, ρώτησαν, γνώρισαν, γεύτηκαν και βίωσαν μέσα από αυτή την φανταστική ιστορία λίγο από την παράδοση μας.

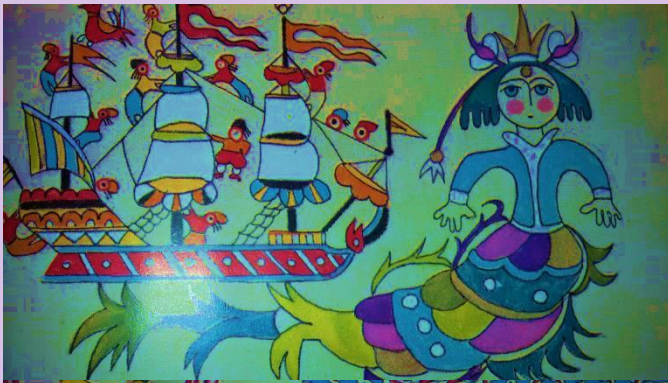
Τα τιμώμενα πρόσωπα ο γαμπρός- παππούς Μήτσος και η νύφη- γιαγιά Κατίνα , στα νιάτα τους.

Η μικρή μας αυτή βιωματική προσέγγιση ολοκληρώθηκε όπως αρμόζει με το δημοτικό τραγούδι του Χαραλάμπε, ιδιαιτέρως αγαπητό στα παιδιά κάθε ηλικίας.

Δεύτερο εργαλείο στη συνάντησή μας με τη παράδοση, το αγαπημένο παιδικό βιβλίο «Τα Ελληνάκια» της Ευγενίας Φακίνου με την υπέροχη εικονογράφηση του που είναι βασισμένη στην Ελληνική λαϊκή Τέχνη μας και εμπνέει όμορφες καλλιτεχνικές ενασχολήσεις πάνω στα παραδοσιακά αυτά μοτίβα συνάμα με την δύναμη της αφήγησης της ξεχωριστής αυτής ιστορίας.

Τρίτο εργαλείο μας, τα δημοτικά τραγούδια, τα ιδιαίτερα αυτά ακούσματα που ακουμπούν στη ψυχή μας, συνοδεύονται από παραδοσιακά όργανα, δημιουργούν και κατευθύνουν χορούς μέσα σε ομαδικό και μοναδικό οικείο πνεύμα, μιλούν για κάθε πτυχή και κάθε συναίσθημα της καθημερινής ζωής και χρησιμοποιούν λέξεις λίγο παράξενες μα εξαιρετικά ενδιαφέρουσες για τα παιδιά και πολλές φορές αστείες που γίνονται άμεσα αίτημα επανάληψης από όλους αφού τα ακούσουν και τα χαρούν.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον υπήρξε από τα παιδιά η αναφορά στα ονόματα των ηρώων του 1821, της Μπουμπουλίνας, του Κολοκοτρώνη, αλλά και των απλών καθημερινών ονομάτων της εποχής όπου τον Γιάννη τον φώναζαν Γιάννο, τον Δημήτρη... Μήτηρο, τον Παναγιώτη ...Παναγή, την Μαρία ...Μαριώ, την Κατερίνα ...Κατίνα και με τον ίδιο τρόπο άλλαζαν και πολλά άλλα.

Η πρόταση μας για λίγες μέρες να «πειράξουμε» λίγο και τα δικά μας ονόματα προς τα «παλιά» είχε θερμή υποδοχή από τα παιδιά. Κι αν του Ορφέα μας δεν μπορέσαμε να του .....πειράξουμε λίγο το όνομα εκείνος βρήκε τη λύση:

«Με έχει βαφτίσει και με άλλο όνομα ο νονός μου» δήλωσε στην ομάδα, «με λένε και Κωνσταντίνο... όχι μόνο Ορφέα». Και εμείς από τη πλευρά μας του χαρίσαμε απλόχερα για λίγες μέρες το «Κωνσταντής» να το χαρεί για αυτές τις μέρες της παράδοσης, της ιστορίας, της 25^{ης} Μαρτίου, των αγώνων κ.α.

Αναφερόμενοι στα δημοτικά τραγούδια και σε άλλα τραγούδια που αναφέρονται σε εκείνα τα χρόνια χαρήκαμε και ξεχωρίσαμε τα παρακάτω:

Η ΜΠΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡ ΜΕΝΤΙΟΥ

<https://www.youtube.com/watch?v=Tgjbmy8vPTA&index=5&list=PLd3eQQjTr5N1qM6WoUfXqGRwaNCAmJASy>

ΕΧΕΤΕ ΓΕΙΑ ΒΡΥΣΟΥΛΕΣ, Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΖΑΛΟΓΓΟΥ

<https://www.youtube.com/watch?v=7N7Waiewzls&index=7&list=PLd3eQQjTr5N1qM6WoUfXqGRwaNCAmJASy>

ΣΑΡΑΝΤΑ ΠΑΛΙΚΑΡΙΑ

https://www.youtube.com/watch?v=7baQcrUVj_A&list=PLd3eQQjTr5N1qM6WoUfXqGRwaNCAmJASy&index=8

ΜΑΝΑ ΜΟΥ ΤΑ ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ

<https://www.youtube.com/watch?v=8UHRymuhtBY&index=10&list=PLd3eQQjTr5N1qM6WoUfXqGRwaNCAmJASy>

ΜΑΝΑ ΜΟΥ ΤΑ ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ (ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΟ)

https://www.youtube.com/watch?v=qrl_hCW8Eu0

ΚΛΕΦΤΙΚΗ ΖΩΗ (ΚΕΛΛΗΔΟΝΗΣ)

https://www.youtube.com/watch?v=EH60_GJYReg

ΝΑ ΤΑΝΕ ΤΟ 21...

https://www.youtube.com/watch?v=lbUmjr7p_Ls

Ο ΘΟΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ - ΝΙΚΟΣ ΞΥΛΟΥΡΗΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=78OcEBJPmgM>

ΠΕΡΗΦΑΝΟΙ ΟΛΟΙ

<https://www.youtube.com/watch?v=OT2aWVSuXU8>

ΤΣΑΜΙΚΟΣ, ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ, ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΤΣΟΣ

https://www.youtube.com/watch?v=8oUHeQkn_34&index=2&list=PLvGpnOrBOY5QRKohQ3QaXQydo4GAKO9aJ

ΤΙ ΝΑ ΘΥΜΗΘΩ ΤΙ ΝΑ ΞΕΧΑΣΩ - ΝΤΑΛΑΡΑΣ ΦΕΡΤΗΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=FcPbaoTaqI&list=PLvGpnOrBOY5QRKohQ3QaXQydo4GAKO9aJ&index=10>

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ " ΔΕΚΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑ " 1972

<https://www.youtube.com/watch?v=wahh5J6gkgQ&list=PLvGpnOrBOY5QRKohQ3QaXQydo4GAKO9aJ&index=15>

Ο ΛΙΑΚΟΣ ΔΕΝ ΕΦΑΝΗΚΕ - ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

https://www.youtube.com/watch?v=DS4w_QREAAU

ΒΟΥΛΑ ΠΑΛΛΑ-ΈΝΑ ΝΕΡΟ ΚΥΡΑ ΒΑΓΓΕΛΙΩ

<https://www.youtube.com/watch?v=Pd2NhMxj1xl>

ΓΙΑΝΝΗ ΜΟΥ ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ ΣΟΥ – ΓΛΥΚΕΡΙΑ

<https://www.youtube.com/watch?v=mqOOcbvkMwo>

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΟ .... ΦΟΥΚΑΡΑΔΕΣ ΟΙ ΡΑΓΙΑΔΕΣ

https://www.youtube.com/watch?v=5E5_NOXYWpg&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII&index=2

Μικρός λαός (ορχηστρικό)

<https://www.youtube.com/watch?v=o1xXpc2m46Q&index=14&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII>

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ - Ο ΗΛΙΟΣ ΕΒΑΣΙΛΕΨΕ ΕΛΛΗΝΑ ΜΟΥ - ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΕΟΝΤΗ

<https://www.youtube.com/watch?v=eAFrtnbP-EY&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII&index=50>

Θανάσης Διάκος

<https://www.youtube.com/watch?v=CnHfIdYU1D8&index=51&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII>

ΓΙΑ ΠΕΣΤΕ ΜΟΥ ΒΡΕ ΕΛΛΗΝΕΣ - ΜΠΑΜΠΗΣ ΤΣΕΡΤΟΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=AtB9sSGyAmw&index=61&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII>

ΜΑΡΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ - ΤΣΑΜΙΚΟΣ

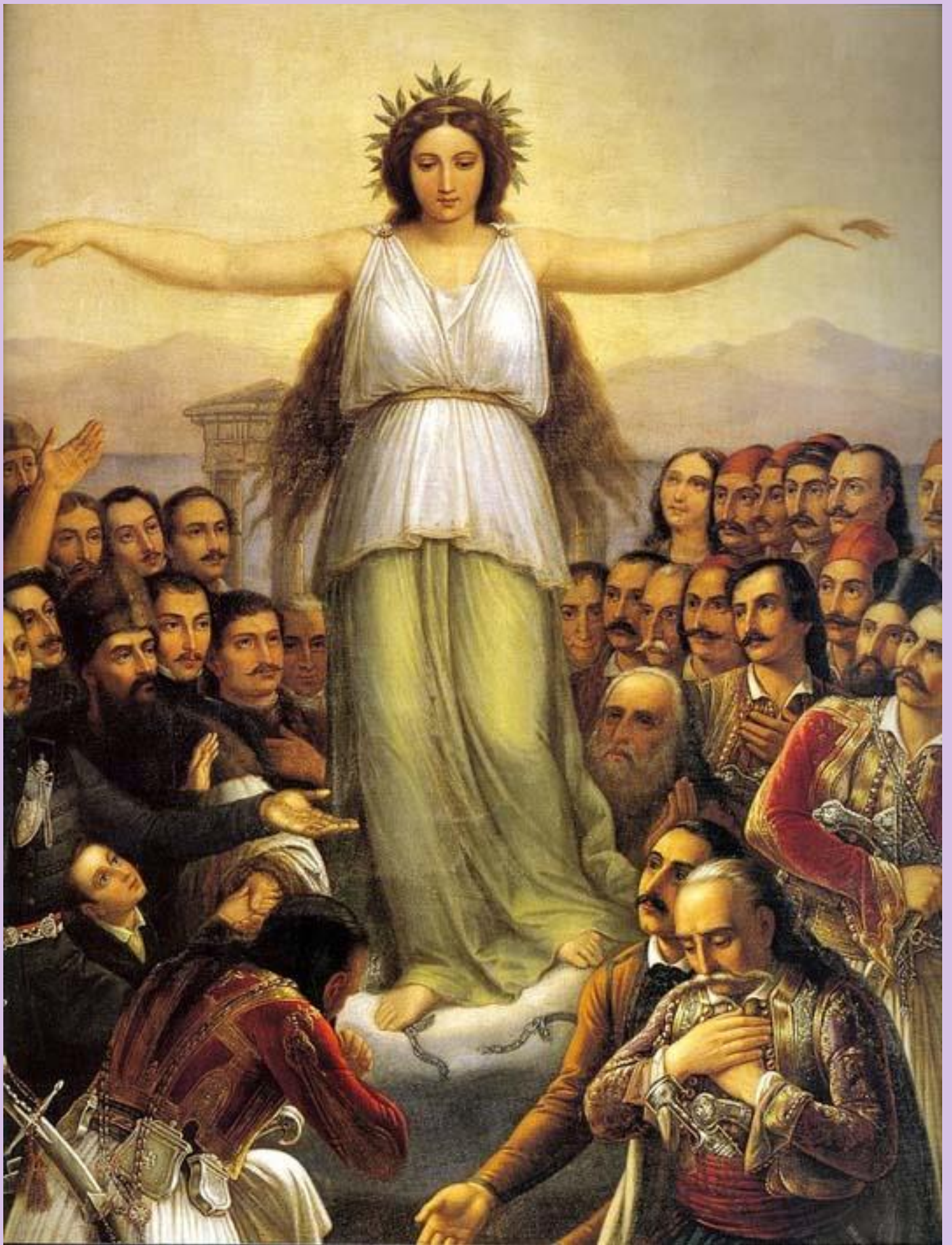
<https://www.youtube.com/watch?v=uQt72M1meK0&index=72&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII>

ΣΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ ~ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ~

<https://www.youtube.com/watch?v=0vbH5VBb3Sw&index=98&list=PLiVQFB3ZvEb76awE5ceLw7uloR2Bo4JII>

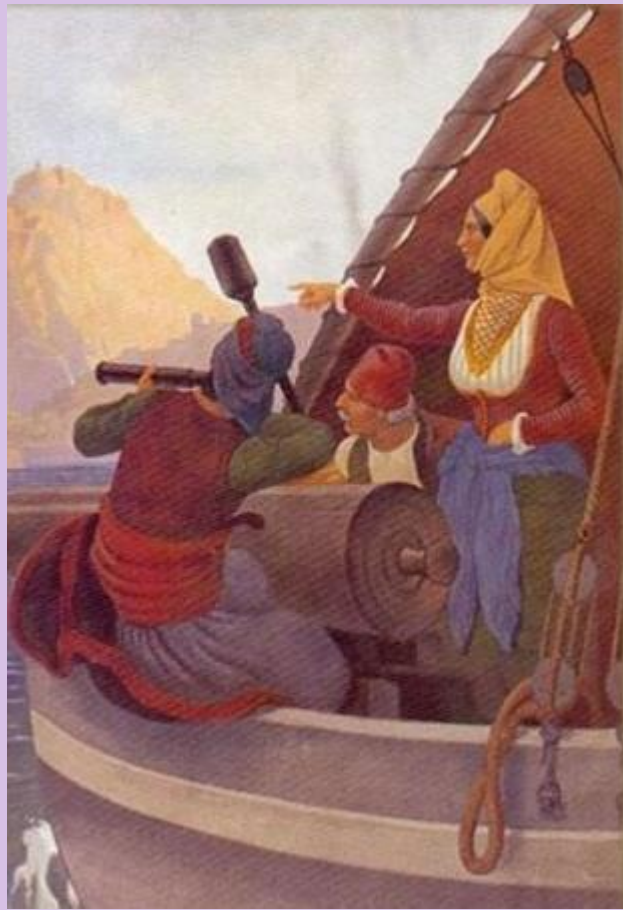
Τέταρτο εργαλείο μας οι εικόνες, οι χάρτες, το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό και φυσικά τα έργα τέχνης που προέκυψαν από την έμπνευση της εποχής και που πάντα χαρίζουν δυνατές εντυπώσεις σε όλους μας και βοηθούν στην κατανόηση αλλά και στην εμπλοκή της ομάδας στο αντικείμενο ενδιαφέροντος.

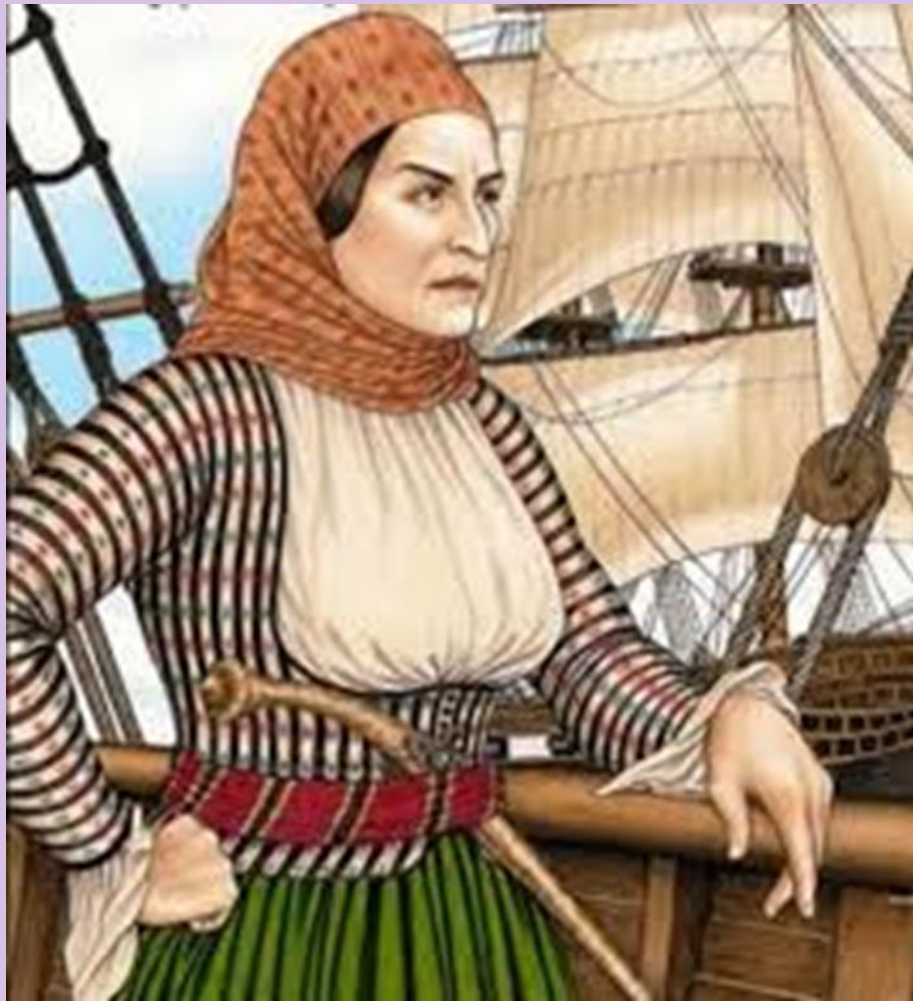

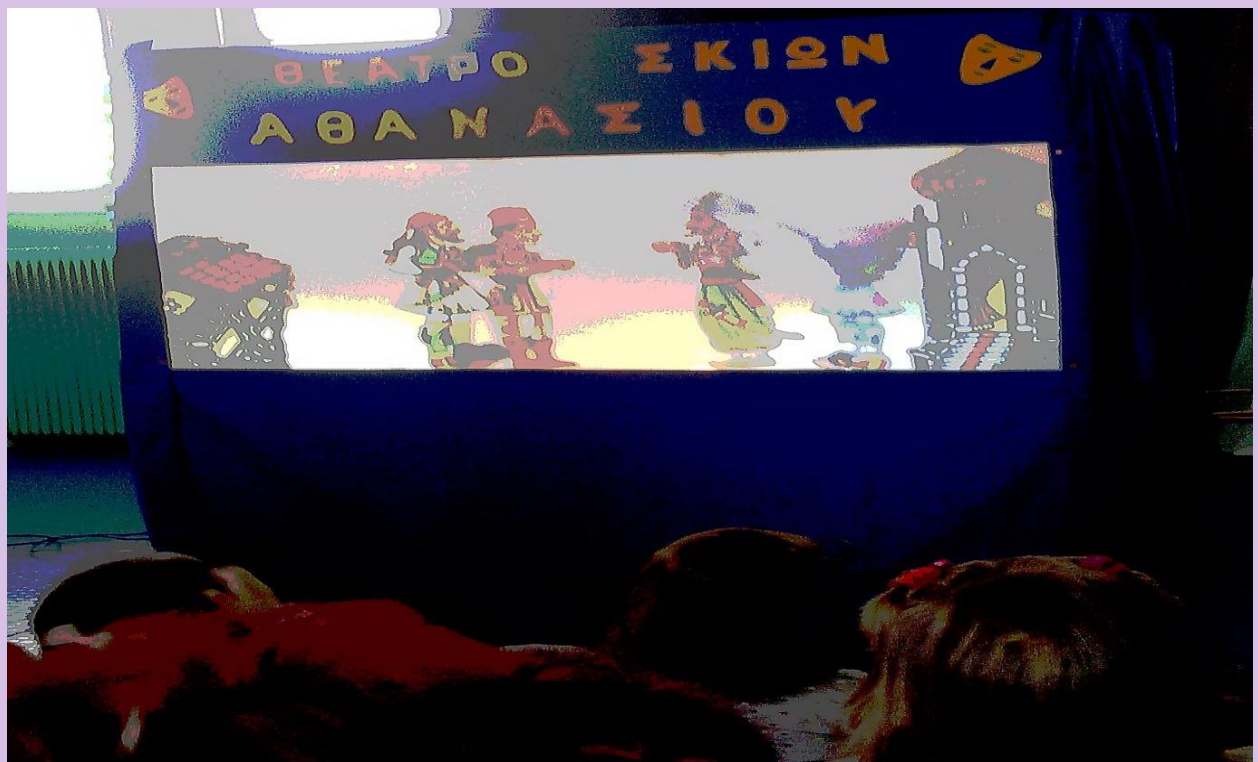

Πέμπτο εργαλείο, το θέατρο σκιών που φιλοξενήσαμε στο σχολείο μας με πρωταγωνιστή τον Καραγκιόζη, τον Μπάρμπα Γιώργη, τα κολλητήρια, το πρωτοπαλίκαραο κλεφτόπουλο Κίσσα και την υπόλοιπη γνωστή παρέα τους που μπήκαν στον αγώνα για τη λευτεριά και μας χάρισαν ενθουσιασμό, πολλή χαρά και γέλιο με τον αυθορμητισμό τους και τις γνωστές γραφικές «γκάφες» τους....

Έκτο εργαλείο , τα έργα των παιδιών που παρήγαγαν σχόλια, τροφοδότησαν συζητήσεις και μπήκαν στην συλλογή έργων της 25^{ης} Μαρτίου....

TÉPTIAI

Ανταμώνοντας λοιπόν ένα μέρος της τόσο ενδιαφέρουσας ιστορίας και παράδοσης μας μέσα από διαδραστικό και βιωματικό τρόπο, καταλήξαμε και στη γιορτή μας όπου πρωτεύοντα ρόλο έπαιξε η χαρά της επικοινωνίας μικρών και μεγάλων μέσα από τη μουσική, το τραγούδι και τη μικρή παρέλαση μας....

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ -ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ: ANNA ΣΤΑΣΗ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ: ΣΟΦΙΑ

**ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΝΙΚΗ ΠΑΓΓΟΥ, ΒΑΣΩ ΜΕΛΙΤΣΙΩΤΗ, ΣΟΦΙΑ
ΚΟΥΤΣΑΒΛΗ, ΜΑΡΟΥΣΣΑ ΦΙΚΙΑ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΦΥΤΑΝΟΓΛΟΥ,
ΜΑΡΙΑ ΜΠΑΡΤΣΙΛΑ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΛΑΘΟΥΡΑΚΗ, ANNA ΣΤΑΣΗ.**

1^{ος}-5^{ος} Δ.Π.Σ. ΒΥΡΩΝΑ.